

krajih, kjer se do danes ni posvečalo dovolj pozornosti za sistematično obrambo proti tej uprav rak-rani našega naroda. Da se doseže resničen uspeh, je treba sodelovanja vseh slojev. Prosil je vse navzoče, da se nikdo ne odtegne idealnemu delu, ki je istotako karitativno kakor je zdravstvene in socialne važnosti. Uradni zdravnik je kratko označil razvoj Masarykove lige proti tuberkulozi v bratski Česko-Slovaški ter povdarjal pomen socialne organizacije proti tuberkulozi. Gosp. dr. Bela Stuhec (iz Ptuja) je kot blagajniški zdravnik navedel zanimive primere izsa vsakdanjega življenja ubožnejših slojev, ki jasno osvetlujejo nujno potrebo temeljite odpomoči. Razpravljalo se je tudi o načrtu pravil. G. veletržec F. Čuček je obrazložil, da se zamore v doglednem času uresničiti ideja protituberkuloznega doma, ker že obstojajo znatne svote za ta namen. Ustanovni občni zbor se skliče v Ptuj se tekom tega meseca. Upa se, da se pri tem človekoljubnem delu najdemo vsi.

V Ptuj in okolici krožijo vesti, da hočem mojo kleparsko obrt prodati in se baje preseliti v Nemško-Avstrijo itd. Vse te vesti so neresnične in hočem naprej ko doslej vse moje odjemalce po moji najboljši moči pri vsakim meni prenešenem zaupanju z zadovoljstvom postreči. A. Majcen, klepar, Ptuj.

Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo je na prošnjo ptujskega okrajnega zastopa dovolila, da se vrši za kmečka dekleta v starosti od 16. leta naprej kmetijski gospodinjski tečaj v Gor. Velovleku v hiši veleposestnika g. Kovačeca. Ta tečaj bo trajal šest do osem tednov in se prične nepreklicno v torek, dne 18. aprila 1922. Sprejme se največ 20 deklet, ako ni vsaj 12 prijav, se tečaj ne vrši. Kmečka dekleta, ki hočejo ta tečaj obiskati, naj se takoj prijavijo pri gospodični voditeljici gosp. tečaja v Velovleku dne 18. t. m. ob 2. uri pop. Stariši in kmečka dekleta! Sedaj se Vam nudi lepa prilika za priučenje gospodinjstva, šivanja, kuhanja ter sploh vseh koristnih in potrebnih reči, ki jih mora gospodinja vedeti in znati. Pričakujemo, da se bo oglasilo mnogo deklet!

Akademsko društvo „Triglav“ v Ljubljani. Med ljubljanskimi naprednimi akademiki se je pojavila struja, ki si želi ustanoviti popolnoma nepolitično napredno akademsko društvo. V to svrhu se je sklenilo sporazumno s centralo v Zagrebu ustanoviti v Ljubljani podružnico Jugoslov. akademskega društva „Triglav.“ Konstituiral se je sledeči pripravljalni odbor: cand. iur. Mejak Ervin, načelnik, cand. iur. Hočevar Mirko, podnačelnik, cand. iur. Roš Mirko, tajnik, stud. tech. Erhartič Ivo, blagajnik, stud. med. Tiplič Adolf, odbornik. Ustanovni občni zbor „Triglava“ se vrši koncem aprila.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani nam objavlja, da so takse na objave proste vse reklame, ki se nahajajo izložene v kavarnah, gostilnah, kolonijalnih, delikatesnih in drugih obratovalnicah, kakor tudi one izložene v zatvorjenih mestih (lokalih).

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Gospod minister za finance je dovolil, da se smejo živinski potni listi (stočni pasoši) stare emisije uporabljati, dokler so popolnoma ne porabijo, s pogojem, da se na njih dolepljajo kolki do iznosa takse in tarifne postavka 100 takšna tarife. Nalepljene kolke pa je uničiti na predpisani način s uradnim pečatom.

Razno.

Poročno darilo mesta Ptuja kralju. Sodar Steudte izdeluje 4 do 6 velikih sodov, ki se napolnijo z najboljšim vinom iz Haloz in Slov. goric ter se pošljejo kralju Aleksandru za poročno darilo.

Tovarna testenin v Mariboru. Tvrška L. Franz in sinovi v Mariboru, kateri je pred kratkim pogorel mlin in tovarna testenin, je naročila nove stroje, ter bo čez dva meseca zopet izdelovala testenine, a v manjšem obsegu. Medtem se izdeluje načrt za zgradbo

nove velike tovarne testenin, katera bo baje dnevno proizvajala okoli 20.000 kg testenin.

Izvoz goveje živine in svinj iz naše države leta 1921. Izvoženo je bila v Albanijo 26 goved, v Avstrijo 10.592 goved, 38.450 svinj, v Belgijo 50 goved, v Bolgarsko 2 govedi, v Grško 9404 goved, 1064 svinj, v Angleško 10 goved, 212 svinj, v Italijo 66.129 goved, 1477 svinj, v Nemčijo 488 goved, 157.500 svinj, na Reko 15.974 goved, 1601 svinj, v Trst 1609 goved, 138 svinj, v Čehoslovaško 10 goved, 14.920 svinj, v zasedeno ozemlje 2912 goved, 344 svinj, v Švico 3828 svinj. Skupaj 106.534 goved, 219.534 svinj.

Izvoz vina in žganja v letu 1921. V letu 1921 se je izvozilo 56 ton vina v vrednosti 9.5 milijonov Din. in žganja 1904 ton v vrednosti 5.5 milijonov Din.

Prepoved izvoza živil. Da se odpomore pomanjkanju živil, in da se nabavi potrebno seme, je ministrstvo financ predložilo ministrskemu svetu predlog za začasno prepoved izvoza živil.

Dan kraljeve poroke je definitivno določen na četrtek, dne 1. junija. Poroka se bo vršila dopoldne v Saborni cerkvi.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Ker se predpisi o pobiranju takse na vozila in tarifne postavke 100 zakona o taksah in pristojbinah še vedno nenakano in pogrešno razlagajo, se pojasnjuje sledeče: Tarifna postavka 100 taksnega tarifa predvideva dve vrsti taks in sicer: a) takso za prijavo, da ima kdo avtomobile, fajakarske vozove, vozove na vzmeteh (fedrih) in bicikle in 3. letno takso za osebno uporabo avtomobilov in fajakarskih voz. 1. Vsake takse prosti so: a) vsi vozovi, ki niso na vzmeteh (fedrih); izvzemši vozila, ki jih omenja točka 20 čl. 49 taksnega in pristojbinskega pravilnika (glej pa spodaj pod VI. b) vozovi na vzmeteh (koleslji, zapravljivčki i. sl.) in navadni dvokolosni vozovi (na vzmeteh za konjsko vprego), ako jih uporabljajo lastniki kjerkoli redoma tudi za prevažanje lastnih poljskih pridelkov; c) vozila pod b), ki so popolnoma nerabljava; d) mrtvaška vozila pogrebnih podjetij; e) vozila, ki služijo izključno za prevažanje materijala, oseb in orodja za gašenja požara; f) vozila, ki so posebej urejena za prevažanje sodavice; g) v točki 21 čl. 49 pravilnika navedena vozila; h) osebe, ki v državi izdelujejo vozila, katera podlegajo prijavni taksi, dokler se ta vozila nahajajo v skladišču in ako se ne uporabljajo za vožnjo. Te osebe pa so zavezana, takoj po izvršeni prodaji obvestiti pristojno policijsko (politično) oblastvo o prodaji in priobčiti ime, poklic in bivališče kupca. Kdor tega ne stori, se kaznuje po toč. 17 čl. 49 pravilnika. II. Prijavna taksa se plačuje za vsa vozila navedena v tarif. postavki 100 taksnega zakona, ki niso po I taksa prosta, torej tudi za takozvana koleslje, zapravljivčke i. sl., kolikor niso pod I b takse prosti. III. Letna taksa se plačuje 1 za avtomobile in 2 za fjakarske vozove, ki se uporabljajo zgolj za osebno potrebo. Letna taksa se ne plačuje za a) v čl. 49 točk. 3 taksnega in pristojbinskega pravilnika navedena vozila; b) za čisto tovarne avtomobile v vseh obratih, ako se z njimi prevažajo le tovari, c) za vozila podjetnikov, ki pogodbeno prevažajo pošto in poštne potnike. Taksi po 2 din., za prijavo in taksi po 5 din. za dovolilo so zavezana vozila na vzmeteh, ki se uporabljajo tudi ali izključno za prevažanja lastnih poljskih pridelkov in ostala vozila, ki niso navedena v tarif. postavki 100 samo tedaj, ako se morajo po policijskih predpisih pripravljati in se mora dobiti posebno dovolilo za obratovanje ali uporabo in ako ni v področju poedinih oblastev predvidena večja taksa. Kjer dosedaj v Sloveniji ni takih policijskih predpisov, odpadeta obe taksi popolnoma. Z ozirom na to je delegacija ministrstva financ odredila: 1. Vsa vozila, ki po teh pojasnilih niso vsake takse prosta, in še niso bila dosedaj prijavljena, ker so se smatrala po dosedanjih navodilih za takse prosta, se morajo prijaviti najkasneje do 20. aprila 1922 ob plačilu prijavnne takse. 2. Do ravnatega roka se mora donesti prijavna taksa za vsa

vozila, ki so bila sicer prijavljena, a se je plačilo prijavnne takse odložilo radi dvomov o taksni obveznosti do nadaljne odredbe. 3. Do ravnatega roka se mora v primerih I in 2 plačati tudi letna taksa, ako ji podloga vozilo po zakonskih določbah. 4. Ako kaka stranka vzlic tem pojasnilom neopravičeno ugovarja taksni obveznosti, jo opozori, tak ugovor nima odločilno moči, pač pa ima stranka pravico, prositi za povračilo po njenemu mnenju neotemeljno pobrano takso po čl. 138 taksnega in pristojbinskega pravilnika. Občinstvo in občinski uradi se v ostalem opozarjajo na razglas finančne delegacije št. B II 5/71 iz 1922, ki izide v najkrajšem času v Uradnem listu in zavseboval tudi nekatere važne izpremembe, kar se tiče poslovanja občinskih uradov glede prijav.

Ameriške dedščine naših rojakov. Med svetovno vojno in po njej je v Ameriki pomrlo in izginilo mnogo naših izseljencev, ki so iz ozemlja naše sedanje kraljevine, zlasti iz ozemlja bivše avstroogrške monarhije. Ker zaradi vojnega stanja med Avstro-ogrške in Združenimi državama ameriški ni bilo mogoče dedičem izplačevati ne gotovine, ne zavarovalnih premij, so se ta vsote deponirale pri posebnem uradu Združenih držav. Na podlagi posebnega dogovora med Združenimi državami in našo kraljevino so Združene države sedaj izjavile, da izplačajo tirjatve te vrste. Zato naj pošlje vsakdo, ki ima poročilo, da mu je med vojno ali po njej v Združenih državah umrl rojak, za katerim bi imel pravico dedovati, izseljenškemu odseku ministrstva za socialno politiko v Beogradu te-le podatke: ime prešle ali umrle osebe, njen poklic, kraj, datum in vzrok smrti, rodbinsko razmerje s pravnim dedičem, ime in naslov pravnega dediča in približni znesek zapuščine.

Književnost.

Goriška Matica. Z nasiljem hočejo Italijani udušiti narodno zavest naših bratov, z delom in naobrazbo pa jo dvigajo in množe naši bratje. Eden najbolj zgovornih dokazov tega plemenitega dela so knjige „Goriške Matice“, ki jih je izdala za leto 1922 delavna „Goriška Matica“. Troje lepih knjig poklanja „Goriška Matica“ svojim prijateljem, troje knjig dokumentira naše kulturno delo. Na prvem mestu je v tem pogledu koledar, ta, ki bo gotovo vsled svoje zanimive vsebine dobrodošel prijatelj vsake primorske hiše. Koledar pa ima tudi velik agitatoričen pomen, ker prinaša slike skoraj vseh mož, ki so zaslužni za našo stvar v Primorju. Zabavna knjižica prinaša roman dr. Nemeca „Naši ljudje.“ Ime pisatelja jamči za dober uspeh romana. Kot tretjo knjigo je treba omeniti Gorske pravljice goriškega pesnika Jože Lavrečiča. Knjigo krasi številne in zelo posrečene ilustracije goriškega slikarja Bucika. Če upoštevamo težavne razmere, pod katerimi žive naši Goričani, in če hočemo biti pravični moramo Goriški Matici k njenim letošnjim knjigam le čestitati. Zato priporočamo knjige Goriške Matice ne samo literatom, temveč tudi vsem Slovincem. Vsak začetek je težak in zato je treba plemenito stremljenje Goričanov podpreti. Če si naročimo knjige Goriške Matice, tedaj storimo to in vrhu tega dobimo še tri dobre in lepo opremljene njige. — Knjige Goriške Matice se naročijo v Ljubljani, Pred škofijo 21 I. in veljajo 60 kron.

Josip Ribičič: V kraljestvu palčkov. Založila in izdala založba „Jug“ v Ljubljani, Pred škofijo 21. Cena 60 K. Ilustriral Černigoj, 12 slik in barvasta naslovna stran. Popularna mladinska igra „V kraljestvu palčkov“, ki se je igrala skoraj po vsej Sloveniji in ki je doživela povesod vsled svoje ljubečnosti izvrstne uspehe, je tako vendar enkrat izbrana v posebni knjigi. Založbi „Jug“ vse priznanje, da se je trudila, da je izdala to prvovrstno mladinsko igro v tako sijajni opremi, kakor je še ni doživela nobena slovenska mladinska knjiga. Ilustracija Črnigoja